

ODMEVNA PREDSTAVITEV ODBORA ZA ZNANOST IN TEHNOLOGIJO

Prejeli priznanji OZS in Celjskega sejma

Odbor za znanost in tehnologijo pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije s partnerji poleg mnogih drugih inovacij prvič javno predstavil pametne tekstilije.

FOTO: ODBOR ZA ZNANOST IN TEHNOLOGIJO

FOTO: ODBOR ZA ZNANOST IN TEHNOLOGIJO

ZGORAJ Andrej Žužek, strokovnjak za 3D-tehnologije in direktor podjetja Intri, in predsednik Odbora za znanost in tehnologijo pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije Janez Škrlec z letošnjimi priznanji. **ZGORAJ DESNO** Majhen razstaveni prostor velikih dosežkov

Na letošnjem MOS so bile predstavljene številne nove tehnologije s področij elektronike, mehatronike, avtomatike, robotike, energetike, IKT, bionike, biometrike, fotonike, področji novih materialov, nanotehnologije, vesoljske tehnologije, medicinske tehnologije, 3D-tehnologije in drugo - vse smo lahko zasledili na razstavnem prostoru Odbora za znanost in tehnologijo pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, ki ga mnogo let uspešno vodi predsednik **Janez Škrlec**. Letos so se v Celju predstavili skupaj s številnimi partnerji: Inštitutom Jožefa Stefana, Kemijskim inštitutom v Ljubljani, FERI Univerze v Mariboru, Fakulteto za elektrotehniko Univerze v Ljubljani, Centrom odličnosti Namaste, Centrom odličnosti - Nanocentrom, Univerzo v Mariboru, Univerzo v Novi Gorici in VSŠ ŠC Ptuj, v okviru odbora pa so se predstavila tudi številna inovativna in razvojno naravnana podjetja. Videli smo inovacije s področij biomedicini-

skih aplikacij, satelitske tehnike, naprednih obnovljivih virov in pametnih oziroma inteligentnih tekstilij.

TEKSTILIJ SE ČISTIJO SAME

Pametne in inteligentne tekstilije so predstavili s pomočjo Fakultete za strojništvo Univerze v Mariboru in še zlasti s pomočjo Inštituta za inženirske materiale in oblikovanje. To so tekstilije, ki se odzivajo na zunanje vplive. Torej imajo lastnosti samočistilnosti, antimikrobnosti, so vodoodporne, prilagajajo temperaturo in barvo, opisuje Škrlec. Tovrstne tekstilije po njegovih besedah niso nekaj nepredstavljivega, temveč so že tukaj in zdaj ter so plod slovenskega znanja in razvoja. Nanotehnologije in znanje iz tekstilstva so uspešno povezali na Fakulteti za strojništvo Univerze v Mariboru.

Sodobne tekstilije niso pasivne, ampak so že povsem aktivne. To pomeni, da nas ogrejejo, hladijo,

varujejo pred bakterijami, neprijetnimi vonjavami in madeži na eni strani, medtem ko nam na drugi strani lahko izmerijo temperaturo, krvni pritisk itd. To so pametne tekstilije, ki zaznavajo okoljske razmere ali dražljaje ter se na njih odzovejo. Med pametnimi tekstilijami imajo najpomembnejšo vlogo inteligentne tekstilije, ki občutijo, se odzovejo in celo prilagodijo na nove razmere.

Pametne elektronske oziroma e-tekstilije so tekstilije z vgrajeno elektroniko. To so tekstilije, katerih razvoj napreduje z veliko hitrostjo in katerih uporabnost je interdisciplinarna. Uporabljajo se v zaščitnih oblačilih za vojsko, gasilce, policijo, za športna oblačila, v medicini, tehničnih tekstilijah itd. S pomočjo elektronike smo dobili oblačila, ki imajo vgrajene detektorje CO², termične senzorje, se odzivajo na pritisk, glasbo, toploto, čustva, generirajo električno energijo, ki jo lahko uporabimo za delovanje drugih naprav itd.

NAGRAJENO USPEŠNO SODELOVANJE

Letos so bili posebno učinkovito predstavljeni številne inovacije, razvojni koncepti in projekti ter primeri dobre prakse sodelovanja gospodarstva in akademsko-znanstvene sfere. Odbor za znanost in tehnologijo je zato letos prejel tudi dve priznanji; priznanje Obrtno-podjetniške zbornice in srebrno priznanje Celjskega sejma. Priznanji sta bili podeljeni za predstavitev novih tehnologij, inovacij in uspešnega sodelovanja z Inštitutom Jožefa Stefana, Kemijskim inštitutom v Ljubljani, FERI Univerze v Mariboru, Fakulteto za elektrotehniko Univerze v Ljubljani, Centrom odličnosti Namaste in Nanocentrom, Univerzo v Mariboru in Univerzo v Novi Gorici ter drugimi. Podeljeni priznanji sta tako znova potrdili uspešno in aktivno delo Odbora za znanost in tehnologijo na številnih zahtevnih tehnoloških področjih.

(AJD)